

KUR'AN'DA ÖRTÜNME VE GİYİM

İSLAM'DA GİYİM KONUSU, İSLAMİ DEĞERLERİ AYAKTA TUTMAK VE RABBİMİZE BAĞLILIĞIMIZI SÜRDÜRMEK İÇİN KADIN VE ERKEĞE HEM "AHLAKİ BİR ÖNLEM" HEM DE "GÜVENLİK ÖNLEMİ" OLARAK SUNULMUŞTUR.

Giyim konusu, Kur'an'da mü'minlere yetecek ölçüde açıklanmıştır. Allah'ın Elçisi de, Kur'an dışında inananları bağlayıcı bir vahiy almamıştır. Allah Resulü, Kur'an'ı inceleyerek bu konuda sonuçlara varmıştır. Rabb'imiz inanan erkek ve kadınlardan özetle şunu istemiştir: Toplumsal ilişkilerde cinsel kimlikle öne çıkma yerine, bu gerçeği reddetmeden, hiçe saymadan, göz ardı etmeden mümkün olduğu kadar insan kimliğiyle birlikte yaşayın, hayatı birlikte kucaklayın. Birbirinizi tahrik etmekten, taciz etmekten ve bir yerlerinizi teşhir etmekten uzak durun. A'raf suresi, 26-27. ayetlerde tüm Adem oğullardan apış aralarını örtmelerini istemiştir. Amaç fitnenin önüne geçmektir. Tek ilahî otorite olan Allah Nûr suresi, 30'da öncelikle erkeklere sonra kadınlara hitap ederek karşıt cinse karşı gözlerini (bakışlarını) dikip kalmamalarını istemiştir. Mü'min erkek ve kadınların toplumda bir arada yaşadıklarını taciz ve tahrik durumlardan sakınmalarını ifade etmiştir. Nur 31. ayetinde ise daha fazla cazibeli oldukları için konu kadınlar açısından ele alınarak onların teşhir ve tahrik etmekten kaçınmaları istenmiştir. Konu, erkekler açısından ele alınırken erkeklerde baskın olan tacizden uzak durmaları istenmiştir. Esasında genel bir ilke olarak, taciz, tahrik ve teşhir etmek her iki cins açısından da sakıncalı bulunmuştur. Bu ayette vurgu konusu olan "humur(baş-örtü)" sözcüğü değil "zînet" sözcüğüdür. Amaç tahrik ve teşhir edici durumun önüne geçmektir. "Humur"un amacı da zînet konusunda en fazla öne çıkan göğüs dekoltesidir. Nitekim günümüzde kadınlar bununla daha fazla dikkat çekmektedirler. Nûr suresi, 60'da zînetin göreceli olduğunu, kişiye, onun yaşına ve duruma göre değişebileceğini bildirmiştir. Ahzâb suresi, 59. ayette ise yabancı ortamlarda, kadının korunmasız olduğu durumlarda tacize karşı ekstra önlem olarak içinde bulunduğu topluma uygun bir dış giysi(tunik, ceket, kaban, palto veya pardesü vb.) alınmasının daha iyi olduğunu tavsiye etmiştir. Ancak bu giysi, bir ulusun başka bir ulusu taklidi olarak anlaşılmamalıdır.

MÜSLÜMAN VE MÜSLÜMAN OLMAYAN HERKES CİNSEL ORGANLARINI KAPAMALIDIR; BÜTÜNÜYLE ÇIPLAK BİR YAŞAM, ŞEYTANİ BİR ARZUDUR! BU DURUM, İNSAN (ERKEK VE KADIN) GERÇEĞİNİ TERS DÜŞER VE ONLARI BULUNDUKLARI KONUMDAN DAHA KÖTÜ, SAĞLIKSIZ VE GÜVENSİZ KOŞULLARA SÜRÜKLER.

7A'raf suresi/26-Ey Adem oğulları! Size yücelerden, **hem çıplaklığınızı örtesiniz diye**, hem de bir görkem-güzellik nesnesi olarak **giyim kuşam(LİBÂS)** (yapma bilgisini) bahşettik; ama **Allaha karşı sorumluluk bilinci örtüsü her şeyin üstündedir**. İşte bunda (da) Allahın ayetlerinden biri var ki, insanoğlu belki ders alır.

7A'raf suresi/27-Ey Ademoğulları! Tıpkı atalarınızın cennetten çıkarılmalarına yol açtığı gibi, **Şeytanın sizi de ayartmasına izin vermeyin: (Allaha karşı sorumluluk bilincinin benzediği) örtülerden yoksun bırakmıştı** o. Muhakkak ki o ve avnesi, onları hiç fark edemeyeceğiniz yerde ve biçimde sizi (de) pusuda bekliyor! Gerçek şu ki Biz, (içtenlikle ve doğru bir biçimde) inanmayanların yanına-yakınına (her türden) şeytani güçler ve kuvvetler yerleştirdik;

7A'raf suresi/28-Ve (bunun içindir ki) **ne zaman utanç verici bir iş işleseler**, "biz atalarımızı da bu işi yapar bulduk; hem, Allah emretmiştir bunu bize" derler hemen. De ki: "Bakın, Allah asla utanç ve tiksinti veren işleri emretmez. Siz, yoksa hakkında hiçbir şey bilmediğiniz bir şeyi mi Allaha yakıştıyorsunuz?"

MÜ'MİN ERKEKLER VE MÜ'MİN KADINLAR BİR ARADA İKEN BİRBİRLERİNİ VEYA BAŞKALARINI CİNSEL YÖNDEN TACİZ, TEŞHİR VE TAHRİK EDİCİ TUTUM, DAVRANIŞ VE GİYİM ŞEKLİNDEN UZAK DURMALIDIRLAR!

24Nur suresi/30-İnanan erkeklere söyle, **bakışlarını kontrol altına alsınlar ve iffetlerini korusunlar**; temiz ve erdemli kalmaları bakımından en uygun davranış tarzı budur. (Ve) Şüphesiz Allah onların (iyi ya da kötü) işledikleri her şeyden haberdardır.

24Nur suresi/31-İnanan kadınlara söyle, onlar da **bakışlarını kontrol altına alsınlar ve iffetlerini korusunlar; zorunluluktan açıktan kalan hariç, alımlı yerlerini(ZÎNET) teşhir etmesinler (TEŞHİR); ve bunun için, (baş) örtülerini(HUMUR) yakalarının(CEYBLER) üzerine salsınlar. Alımlı yerlerini (ZÎNET) kocalarından, babalarından, kayınpederlerinden, oğullarından, üvey oğullarından, kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin ya da kız kardeşlerinin oğullarından, kendi kadınlarından yahut yasal olarak sahip oldukları kimselerden yahut kendilerine bağlı olup cinsel isteklerden yoksun bulunan erkeklerden, ya da kadınların mahrem yerlerinin henüz farkında olmayan çocuklardan başka kimsenin önünde açığa vurmasınlar; ve (yürürken) gizli görkem ve güzelliklerini belli edecek şekilde ayaklarını yere vurmasınlar. Ve siz, ey müminler, hepiniz topluca Allah'a yönelin ki kurtuluşa, esenliğe erişesiniz!**

**CİNSEL TEŞHİR, GÖRECELİ BİR DURUMDUR; KİŞİDEN KİŞİYE
GÖRE –ÖRNEĞİN GENÇLİK VE YAŞLILIK DÖNEMİ GİBİ- DEĞİŞKENLİK
GÖSTEREBİLİR**

24Nur suresi/60-Ve yaşlı-kocamış kadınların alımlı yerlerini (ZÎNET) ortaya dökmezsizin giysilerini(SİYÂB) çıkarmalarında bir sakınca yoktur. İffetli davranmaları kendileri için daha hayırlı olur. Allah, mutlak ve sınırsız bilgi sahibi olarak, her şeyi işitmektedir.

**DIŞ, YABANCI, KORUMASIZ VE RİSKLİ ORTAMLARDA CİNSEL
TACİZE KARŞI ÖNLEM ALMAK RABBİMİZ ALLAH TARAFINDAN
MÜMİNLERE ÖNERİLMİŞTİR**

33Ahzab suresi/59-Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve mümin kadınlara dış kıyafetlerini(CİLBÂB) üzerlerine salmalarını söyle! Bu, onların tanınmaları ve taciz edilmemeleri için daha uygundur. Ama (unutma ki) Allah, çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır!

**KİŞİNİN EN YAKININDA BULUNANLAR KİŞİLERDEN DE BU AHLAKİ
ÖNLEMİ CİDDİYE ALMALARI İSTENMİŞTİR**

24Nur suresi/58-Ey iman edenler! Ellerinizi altında bulunanlar ve sizden henüz bulûğ çağına ermemiş olanlar, günde üç defa; sabah namazından önce, öğleyin elbiselerinizi(SİYÂB) çıkardığınız vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza girecekleri zaman) sizden izin istesinler. Bu üç vakit sizin soyunup dökündüğünüz vakitlerdir. Bu vakitlerin dışında (izinsiz girme konusunda) ne size, ne onlara bir günah vardır. Birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz. Allah, âyetlerini size işte böylece açıklar. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

**MÜMİN KADIN VE ERKEKLERİN YAKIN DOSTANE İLİŞKİLERİNDE
BİR ARADA VEYA AYRI AYRI YEMEK YEMELERİNDE VE
OTURMALARINDA BİR SAKINCA YOKTUR**

24Nur suresi/61-Köre güçlük yoktur, topala güçlük yoktur, hastaya güçlük yoktur. Size de kendi evlerinizden yahut babalarınızın evlerinden, yahut annelerinizin evlerinden, yahut kardeşlerinizin evlerinden, yahut kız kardeşlerinizin evlerinden, yahut amcalarınızın evlerinden, yahut halalarınızın evlerinden, yahut dayılarınızın evlerinden, yahut teyzelerinizin evlerinden, yahut anahtarları ellerinizde bulunan evlerden, yahut arkadaşınızın evlerinden yemenizde bir güçlük yoktur. Toplu olarak yahut ayrı ayrı yemenizde de üzerinize bir günâh yoktur. Evlere girdiğiniz zaman Allâh tarafından kutlu, güzel bir yaşama dileği olarak kendinize (kendinizden olan ev halkına) selâm verin. İşte Allâh, âyetleri size böyle açıklıyor ki düşünüp anlayasınız.

BAŞKASININ EVİNE GİRİLDİĞİ ZAMAN EV HALKINDAN HABERSİZ İKEN EVİN DİĞER BÖLMELERİNE (ODALARINA) GİRMEK DOĞRU DEĞİLDİR. ÇÜNKÜ KİŞİ UYGUNSUZ DURUMDA OLABİLİR. YEMEK YAPILAN MUTFAK BUNA ÖRNEKTİR. SİZE AİT OLMAYAN MUTFAĞA DALMAK YERİNE İHTİYAÇ TALEPLERİ SESLİ OLARAK İLETİLİRSE DAHA SAĞLIKLI DAVRANILMIŞ OLUR.

33 Ahzab/53-Ey inananlar, (rastgele) Peygamber'in evlerine girmeyin. Ancak yemek için size izin verilir de girerseniz (erkenden gelip) yemeğin pişmesini beklemeyin. Çağrıldığınız zaman girin; yemeği yeyince dağılın, söze dalmayın. Çünkü bu (davranışınız) Peygamberi incitiyor, fakat o, (size bunu söylemekten) utanıyordu. Ama Allâh, gerçek(i söylemek)ten utanmaz. **Onlardan (yani peygamberin hanımlarından) bir şey istediğiniz zaman perde arkasından isteyin.** Bu, hem sizin kalbleriniz, hem de onların kalbleri için daha temizdir. Sizin, Allâh'ın Elçisini incitmeniz ve kendisinden sonra onun eşlerini nikâhlamanız asla olamaz. Çünkü bu, Allâh katında büyük (bir günâh)tır.

MECAZ ANLAMDA ÖRTÜLERİNE BÜRÜNENLER KİTABIN AYETLERİNDEN RAHATSIZ OLANLARDIR

71Nuh suresi/7-"Doğrusu ben, onları başışlaman için her davet edişimde, onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar, **örtülerini(SİYÂB) başlarına çektiler** ve büyüklük tasladıkça büyüklük gösterip directtiler.'

11Hud suresi/5-Dikkatle bakın! Onlar O'ndan gizlenmek için göğüslerini büklerler. Dikkat edin! **Onlar giysileriyle(SİYÂB) sarılıp sarmaladıkları zaman** da O, onların gizlemekte olduklarını da açığa vurduklarını da bilmektedir. Çünkü O, göğüslerin içini çok iyi bilendir.

HADİSLERDE ÖRTÜNME VE GİYİM HADİSLERE GÖRE, PEYGAMBER DÖNEMİNDE ERKEKLERLE KADINLARIN BİRBİRLERİNİN ABDEST UZUVLARINI GÖRÜLMESİ BİR SAKINCA OLUŞTURMAZDI

79....Abdullah b. Ömer' den rivayet edildiğine göre O şöyle demiştir: **Resulullah zamanında kadınlar ve erkekler (bir arada) abdest alırlardı.**" Râvi Müsedded, "**Hep birlikte aynı kaptan**" dedi. Buhârî, vudû' 43; ğusl 9,15; hayz 5; Libâs 91; Müslim, hayz 41,43-47,49,50; Tirmizî, tahâre46; libâs 61; Nesâî, tahâre 57,145, ğusl 9; İbn Mâce, Tahâre 32; 34-36,108; Ahmed b. Hanbel II, 4, 13,103, 142, 111, 112, 116, 130,135, 209,249, VI-30,37,43,64, 91, 103, 118, 127, 129, 131, 157,161, 168, 170, 171, 172, 173, 189, 191-193, f99,210, 230, 231, 235, 255, 265, 281, 366, 367. Sünen-i Ebu Davud Terceme ve Şerhi, Şamil Yayınevi: 1/ 148-149.

78. ...Ümm-ü Subeyye el-Cuheniyye'den rivayet edildiğine göre, O, şöyle demiştir: "**Resûlullah ile birlikte bîr o, bir ben ellerimizi suya batırarak aynı kaptan abdest alırdık.**" Ahmed b. Hanbel, VI, 367 Sünen-i Ebu Davud Terceme ve Şerhi, Şamil Yayınevi: 1/ 147-148.

80...Abdullah b. Ömer şöyle demiştir; **"Biz (erkekler) Peygamber'in sağlığında kadınlarla beraber bir kaptan abdest alırdık, ellerimizi aynı kaba batırırdık."** Sünen-i Ebu Davud Terceme ve Şerhi, Şamil Yayınevi: 1/ 149-150.. (Hadis Ansiklopedisi "abdest alırdık" arama sonucu)

4114... Abdullah b. As'dan rivayet olunduğuna göre; Peygamber (s.a.) şöyle buyurmuştur:

**"Biriniz cariyesini kölesine yahut işçisine nikâhladığı zaman cariye-
yenin göbek(inin) altı ile diz kapak(ının) üstüne bakmasın."**

4104... Aişe'den rivayet olunduğuna göre: Esmâ, binti Ebû Bekir (bir gün) üzerinde ince (bir elbise) ile Rasûlullah'ın yanına gelmişti. (Hz. Peygamber) ondan yüzünü çevirdi ve;

**"Ey Esmâ! (şurası) muhakkak ki, kadın ergenlik çağına erişince on
(un vücudun) dan şundan ve şundan başkasının görünmesi uygun
olmaz" dedi ve (kendi) yüzü ile elini işaret etti. (BU HADİS ZAYIF
HADİSTİR)**

Ebû Dâvûd dedi ki: **Bu (hadis) mürseldir.** (Çünkü) Halid b. Düreyk, Aişe'ye erişmemiştir. (MÜRSEL HADİS, ravinin (sahabenin) atlandığı zayıf hadistir.) [Veya 5248 no'lu hadis] [Ebu Davud, Libas 34, (4104).]

4106... Enes'den rivayet edildiğine göre; **Peygamber Fâtıma'ya (daha
önce) kendisine bağışlamış olduğu bir köleyi getirmiş. (O sırada)
Fâtıma'nın üzerinde, başını örtse ayaklarına ayaklarını örtse başına
yetişmeyecek (kısa) bir elbise varmış. Peygamber (s.a) (kızının)
karşılaştığı bu durumu görünce;**

**"Bunda senin için bir sakınca yoktur. (Seni gören kimselerin birisi)
babandır, (diğeri de) kölendir" buyurmuş.** Sünen-i Ebu Davud Terceme ve
Şerhi, Şamil Yayınevi: 14/181. (Hadis Ansiklopedisi)

5251- İmam Malik'e ulaştığına göre, Abdullah İbnu Ömer'in bir cariyesi vardı. **H. Ömer onu, hürlerin kıyafetine bürünmüş (YANİ BAŞI KAPALI)
vaziyette görünce bu davranışını normal karşılamayıp müdahale etti.**
[Kızı Hafsa'nın yanına girip:

**"Oğlan kardeşinin cariyesini halkın içine karışmış görmedin mi,
hürlerin kıyafetine bürünmüş değil mi?"** dedi ve Hz. Ömer bu hali hoş
karşılamaı.]" [Muvatta, İsti'zan 44, (2, (981).]

DİN BİLGİNLERİNİN AÇIKLAMASINDA ÖRTÜNME

CASSAS: 24Nur, 31. ayetinin açıklamasında "humur" ve zineti açıklarken;
"Bu ayetten anlaşılır ki kadının göğsü ve boynu avrettir. Yabancı erkeklerin
görmesi caiz olmaz." El-Cassas, Ahkamu'l-Kur'an, 3/461

ŞATIBİ: "Avret yerlerinin örtülmesi namazın güzel görülmesini sağlayan hususlardandır. Eğer namazda örtünme mutlak bir emir (şart) olsaydı, örtünme imkânı bulamayanın namaz kılması mümkün olmayacaktı. Oysaki durum bunun aksinedir." Şatibi, Muvafakat, 2/15-16

SÜLEYMAN ATEŞ: Diyanet İşleri Başkanlığı yapan Prof. Süleyman Ateş'in Kur'an Ansiklopedisi'nin "Örtünme" bölümünde:

"Humur himârın çoğuludur. Örtmek, anlamındaki hamr kökünden yapılmış isim olan himâr, aslında örtü demektir. Fakat örfte kadının başörtüsünün adı olmuştur. **Acaba himâr kelimesi, Kur'ân indiği dönemde bu özel anlamı kazanmış mıydı, yoksa Kur'ân döneminden sonra mı kelimeye bu özel anlam verildi, bilemiyorum.** Ceyb, gömleğin göğüs yırtmacıdır. **Örtülerini yakalarının üstüne koysunlar."** cümlesinde **eğer himâr kelimesi, özel anlamıyla değil de genel anlamı olan örtü mânâsında ise, âyette, kadınların, örtülerini yaka yırtmaçlarının üstüne koymaları emredilmektedir. Bu durumda saçtan ve saçın örtülmesinden söz edilmemiştir. Buna göre âyette saçların değil, göğsün örtülmesi emredilmiş olur.** Ama eğer himâr'a, başörtüsü anlamı sonradan yüklenmemiş de Kur'ân'da bu özel anlamda kullanılmış ise, -ki kanâatimiz böyledir- bu takdirde kadınların, baş örtülerini, yakalarının üstüne koyup gerdanlarını kapatmaları emredilmiştir. Bu takdirde himâr saçları kapatan başörtüsüdür. Zaten Kur'ân'ın indiği dönemde hür ve özellikle aristokrat kadınların, başlarını örttükleri muhakkaktır. Binaenaleyh kelimenin, Kur'ân'da bu anlamda kullanılmış olduğu ihtimali daha güçlüdür."

DİYANET İLMİHALİ: "Avret, insan vücudunda başkası tarafından görülmesi ayıp ya da günah sayılan yerlerdir. Setr-i avret, avret sayılan yerleri örtmek demektir. Avret yerlerinin namazda olduğu gibi, namaz dışında da örtülmesi ve başkalarına gösterilmemesi gerekir.

"23-Cariyeler (köle olan kadınlar) için avret yeri, erkekler gibi, göbekleri altından dizleri altına kadar olan kısımla karın ve sırtlarıdır. Hür kadınların şeref ve durumları bakımından örtmek zorunda buldukları organları daha çoktur. Köleler ise, hürriyet şerefinden yoksun ve efendilerinin hizmeti ile meşgul oldukları için, bunlara daha fazla genişlik gösterilmiştir.

24- **Avret sayılan yerlerden birinin tamamı veya dörtte biri kadarı açık bulunsa, namazı bozar; fakat dörtte birinden noksanı açık bulunsa, bozamaz.** İmam Ebû Yusuf'a göre, **avret sayılan bir uzvun en az yarısı açık bulunmadıkça namazı bozamaz.**

Örnek: Namazda baldırın dörtte birinden noksanı açık bulunsa namaz bozulmaz. Yine bazı alimlere göre, but ile diz kapağı bir uzuv sayılır. Yalnız diz

kapağının açık bulunması ile namaz bozulmaz; çünkü diz kapağı, bir organın dörtte birinden azdır.

25- Bir uzvun namazı bozma bakımından avret olması, başkalarına göredir; sahibine göre değildir. Başkaları tarafından görülemeyecek bir halde bulunması yeterlidir. Bunun için bir kimse namaz kılarken geniş bulunan elbisenin yakasından avret yerini görecek olsa, başkaları göremeyeceği için, namazı bozulmaz. Fakat başkaları görebilecek bir durum olsa namaz bozulur.”

İMAM MÂLİK NAMAZDA ÖRTÜNME

İmam Mâlik, setr-i avretin (örtünme) namaza has olmayan genel bir farz olduğunu, namazda ve namaz dışında uyulması gereken dinî bir emir bulunduğunu dikkate alarak kadınların başlarını örtmelerini ayrıca namazın farzları arasında saymamıştır. Onun bu görüşün bir uzantısı olarak Mâlikî mezhebinde setr-i avret namazın sünnetlerinden sayılır. Diğer üç mezhep imamı ve Mâlikî mezhebindeki öteki görüşe göre, namazda setr-i avret, tıpkı kibleye yönelmenin farz oluşu gibi farzdır..

BAZI HANEFÎ BİLGİNLERE GÖRE ÖRTÜNME

Kadının başının dörtte biri veya uyluğunun dörtte biri açık olarak namaz kılması durumunda, Ebû Hanîfe ve Muhammed'e göre namazı geçersiz olur. **Ebû Yûsuf'a göre ise, başının yarıdan fazlası açık olmadıkça namaz geçerlidir.** Çünkü bir şeyin yarıdan fazlası çok hükmündedir. Kadın, asgari bir başörtüsü, bir de ayaklara kadar uzanacak bir gömlek giymiş olmalıdır. Başörtüsü namaz kılacak olursa bu namazını, vakit içinde veya vakit çıktıktan sonra iade eder. **Mâlik'e göre ise vakit çıktıktan sonra iade etmesine gerek yoktur. Çünkü İmam Mâlik'e göre kadının başını örtmesi namaza has olmayan genel bir farzdır. Bu sebeple Mâlikîler namazda kadınların başını örtmesini namazın farzları arasında saymaz, âdeta onu namazın sünnet veya müstehaplarından biri olarak görürler. Bu itibarla başörtüsü kılınan namaz, Mâlikîler'de ağırlıklı görüşe göre sahih olmakla birlikte vakti içinde iade edilmesi tavsiye edilmiştir.** Kadının örtünmeyle ilgili genel farzı ihlâl etmiş olmasının dinî sorumluluğu ayrı bir husus olarak değerlendirilmiştir. **Öte yandan kadınların kolları, kulakları ve saliverilmiş saçlarının avret olmadığını söyleyen Hanefî bilginler de bulunmaktadır.**

İMAM MALİKE GÖRE ÖRTÜNME

Mâlikî mezhebinde erkek ve kadının avret yerleri “ağır avret” (avret-i mugallaza) ve hafif avret olmak üzere iki kısımda değerlendirilmektedir. Erkek için galîz avret, cinsel organ ile makattır. Bu kısmın kesinlikle örtülmesi gerekir. **Göbekte diz kapak arasının ağır avret(açıklık) sayılan bölgesinin dışında kalan kısımları ise hafif avrettir(açıklık).** Örtülmesi gerekli olmakla birlikte birincisi kadar ağır değildir. Kadının göğsü, göğüs hizasında bulunan sırt kısmı, kolları, boynu, başı ve dizden aşağısı hafif

avret olup, bunun dışında kalan yerleri galiz avrettir. **Bu ayırımın pratik sonucu namazdaki örtünme hükümlerine etki eder. Buna göre, hafif avret sayılan yerleri açık olarak namaz kılan bir kimse genel dinî farzı ihlâl etmiş olmanın günahını yüklenmekle birlikte, bu kimsenin namazı bâtil olmaz.** Mâlikîler'in namazda baş örtmeyi sünnet, açmayı da mekruh saymasının anlamı budur." (<http://www.diyamet.gov.tr/turkish/weboku.asp?sayfa=47&yid=33>)

Türkiye Diyanet Vakfı İlmihali, c. IV. S.47, "NAMAZIN FARZLARI ve VÂCİPLERİ" bölümünden alıntı

SAVAŞ ESİRİ KADINLARIN (ESKİ SÖYLEMDE CARİYELER) DİN BİLGİNLERİNE GÖRE GİYİM ŞEKLİ

Câriyelerin avretlerinin erkeğin avreti gibi sayılmasının delilleri şunlardır:

a) El-Ahzâb, 59. "... Mü'minlerin kadınlarına da söyle, cilbâblarını üzerlerine sarkıtsınlar..." ayet-i kerimesi. Allah Teâlâ bu ayet-i kerime ile, hür kadınların câriyelerden ayrılması için cilbâb edinmelerini emretmiştir. (Serahsî,el-Mebsût, X/I51.) Nüzûl sebebi de bunu gerektirir. **Binaenaleyh, câriyeler bu hükme dahil değildirler.** (Alûsî, Rûhu'l-me'ânî, XXI/89.)

b) **Hz. Ömer başını örten bir câriye gördüğünde, ona sopasıyla vurarak, "Başörtüsünü at! A kokmuş!" demesi.** (Serahsî, age. X, 151.) Bazı rivayetlerde "Hür kadınlara benzemek mi istiyorsun?" ilâvesi de vardır.

c) Enes, "Ömer in câriyeleri misafirlere, başları açık, bedenleri oynak halde hizmet ederlerdi" (Aynı kaynak.) demesi.

Bu deliller her ne kadar câriyenin avretini tayinde muknî değilse de, bu sahabî uygulamasına ihtilâf bilinmemekte ve mesele böylece hükmî bir icma halini almaktadır. Ibn Hazm, Ibn Kayyim el-Cevziyye ve Ebû Hayyân gibi âlimlerin daha sonraki ihtilâfları icmâ'i bozar nitelikte değildir.

Ancak Hanbelî el-Makdisî, "Biriniz câriyesini kölesine, ya da ücretle çalıştırdığı adamına nikâhlarsa, artık onun avretine bakmasın. Çünkü, onun göbekte diz kapağı arası avrettir." mealindeki Darekutnî hadisini, cariyenin avretine nas kabul eder ve bu hadiste avretinden söz edilenin, câriye olduğunu söyler. (Bahâuddîn el-Makdisî, age. s. 66.) Aynı hadis, el-Mugnî'de de sözkonusu edilmiştir.(İbn Kudâme, el-Mugnî, I/578.)

İbn-i Kesir şöyle demiştir:

"Başörtülerini, gerdanlarını gizleyecek biçimde göğüslerinin üstüne koymaları emredilmiştir ki cahiliye kadınları gibi yapmasınlar. Çünkü o dönemde kadın, gerdanı açık şekilde erkekler arasında dolaşırdı. Hatta boynunu, saçının örüklerini, kulağının küpelerini gösterirdi. Allah, inanan kadınlara, heyetlerini ve hâllerini örtmelerini emretti"

İbn-ül Esir'in, Usd'ul ğâbe fi Ma'rifeti sahabe adlı eserinde (1/321, el-Mektebetül İslamiyye) yer alan şu tarihî olay da, daha Nur suresi inmeden, o günkü kıyafet hakkında dikkat çekici bilgiler vermektedir:

"Henüz Müslüman olmazdan evvel, babasıyla birlikte Mekke'ye gelip orada insanların, bir zatın başına toplandıklarını gören Hâris el Ğâmidî şöyle demiş. Babama:

- Şu topluluk nedir? dedim. Babam:

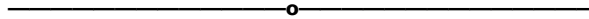
- Onlar, içlerinde bir Sâbiî'nin başına toplanan kimseler, dedi. Yaklaştık, bir de gördük ki: Allah'ın elçisi, halkı Allah'a kulluğa ve inanmaya çağırıyor, onlar da ona eziyet ediyorlar. Nihâyet güneş yükseldi, halk onun başından dağıldı. Elinde bir su kabı ve mendil bulunan bir kadın geldi. Ağladığı için gerdanı açıldı. Allah'ın elçisi kabı aldı, içti, abdest aldı, sonra başını kaldırıp kadına:

- Kızım, başındaki örtüyle gerdanını kapat, babanın yenilip ezileceğinden korkma! dedi.

Bu kadın kimdir? dedim.

- Bu, kızı Zeynep'tir, dediler."

Ahkâm-ül Kur'an'da da (3/1575), Ömer'in çarşıda örtüsüz bir kadını tartakladığı, konu peygamberimize intikal edince peygamberimizin Ömer'in bu davranışını onaylamadığı, Ömer'in de "Ben onu örtüsüz görünce cariye sandım" diyerek kendini savunduğu ve yine Ömer'in hür kadınlar gibi örtünen bir cariyeyi "örtünmemesi, hürlere benzemeye çalışmaması için" azarladığı bildirilir. Bütün bu tarihî olaylar Arap toplumunda hür kadınların başlarına örtü aldıklarını, bunun çok eski bir gelenek olduğunu kanıtlar. Çünkü Ömer, yukarıda anlatılan davranışlarını, o zamanlar örtünmeyle ilgili, kılık kıyafetle ilgili herhangi bir ilâhî hüküm olmaması sebebiyle sırf toplumun geleneklerine aykırı bulduğu için yapmıştır.

İNCİL'DE GİYİNME KORİNTLİLER DÖRT İNCİL'DEN BİRİ DEĞİL, SONRADAN EKLENEN MEKTUPLARDIR

- 1.Korintlilere 11: 3 Ama şunu da bilmenizi isterim: Her erkeğin başı Mesih, kadının başı erkek, Mesih'in başı da Tanrı'dır.
- 1.Kor.11: 4 Başına bir şey takıp dua ya da peygamberlik eden her erkek, başını küçük düşürür.
- 1.Kor.11: 5 **Ama başı açık dua ya da peygamberlik eden her kadın, başını küçük düşürür.** Böylesinin, başı tıraş edilmiş bir kadından farkı yoktur.
- 1.Kor.11: 6 **Kadın başını açarsa, saçını kestirsin. Ama kadının saçını kestirmesi ya da tıraş etmesi ayıpsa, başını örtsün.**
- 1.Kor.11: 7 **Erkek başını örtmemeli;** o, Tanrı'nın benzeri ve yüceliğidir. Kadın da erkeğin yüceliğidir.
- 2.Kor.3: 13 Yüzündeki parlaklığın giderek söndüğünü İsrailoğulları görmesin diye yüzünü peçeyle örten Musa gibi değiliz.
- 2.Kor.3: 14 İsrailoğulları'nın zihinleri körelmişti. Bugün bile Eski Antlaşma okunurken zihinleri aynı peçeyle örtülü kalıyor. Çünkü bu peçe ancak Mesih aracılığıyla kalkar.

2.Kor.3: 15 Ne var ki, bugün bile Musa'nın yazıları okunduğunda yüreklerini bir peçe örtüyor.

2.Kor.3: 16 Oysa ne zaman biri Rab'be dönerse, o peçe kaldırılır.

TEVRAT'TA GİYİNME

YARATILIŞ KİTABI 3: 21 **RAB** Tanrı Adem'le karısı için deriden **giysiler** yaptı, onları giydirdi.

MISIRDAN ÇIKIŞ 28: 4 Yapacakları **giysiler** şunlardır: **Göğüslük, efod(zinet), kaftan,nakışlı mintan, sarık, kuşak. Bana kâhinlik etmeleri için ağabeyin Harun'a ve oğullarına bu kutsal giysileri yapacaklar.**

MISIRDAN ÇIKIŞ 28: 41 Bu **giysileri** ağabeyin Harun'a ve oğullarına giydir; sonrabana kâhinlik etmeleri için onları meshedip* ata ve kutsal kıl.

MISIRDAN ÇIKIŞ 29: 5 **Giysileri** al; mintanı, efodun* altına giyilen kaftanı, efodu ve göğüslüğü* Harun'a giydir. Efodun ustaca dokunmuş şeridini bağla.

LEVİLİLER 6: 10 Kâhin keten **giysisini**, donunu giyecek. Sunağın üzerindeki yakmalık sunudan kalan külü toplayıp sunağın yanına koyacak.

LEVİLİLER 16: 4 Kutsal keten mintan, keten don giyecek, keten kuşak bağlayacak, keten sarık saracak. Bunlar kutsal **giysilerdir**. Bunları giymeden önce yıkanacak.

YARATILIŞ KİTABI 24: 64 Rebeka İshak'ı görünce deveden indi,

YARATILIŞ KİTABI 24: 65 İbrahim'in uşağına, "Tarlardan bizi karşılamaya gelen şu adam kim?" diye sordu. Uşak, "Efendim" diye karşılık verdi. Rebeka **peçesini alıp başını örttü.**

YASANIN TEKRARI 22: 5 "Kadınlar erkek **giysisi**, erkekler de kadın **giysisi** giymesin.**Tanrınız RAB bu gibi şeyleri yapanlardan tiksindir.**

YEŞAYA 3: 16 RAB şöyle diyor: "Siyon kızları kibirlidir, burunları bir karış havada, göz kırparak geziyor, ayaklarındaki halhalleri şingirdatarak kırıttıyorlar.

YEŞAYA 3: 17 Bu yüzden onların başlarında yaralar çıkaracağım, mahremyerlerini açacağım."

YEŞAYA 3: 18-23 O gün Rab güzel halhalleri, saça takılan taşlarını, hilal biçimindeki takıları, küpeleri, bilezikleri, peçeleri, başlıkları, ayak zincirlerini,kuşakları, koku şişelerini, tılsımları, yüzükleri, burun halkalarını, bayramlık **giysileri**, pelerinleri, şalları, keseleri,el aynalarını, keten **giysileri**, baş sargılarını, tülbentleri ortadan kaldıracak.

YEŞAYA 3: 24 O zaman güzel kokunun yerini pis koku, Kuşağın yerini ip, Lüleli saçın yerini kel kafa, Süslü giysinin yerini çul, Güzelliğın yerini dağlama izi alacak.

YEŞAYA 47: 3 **Çıplak**lığın sergilenecek, mahrem yerlerin görünecek. Öç alacağım, kimseyi esirgemeyeceğim."

HABAKKUK 2: 15 **Çıplak** bedenlerini seyretmek için Komşularına içki içirip sarhoş eden, İçkiye zehir bile katan sizlerin vay haline!

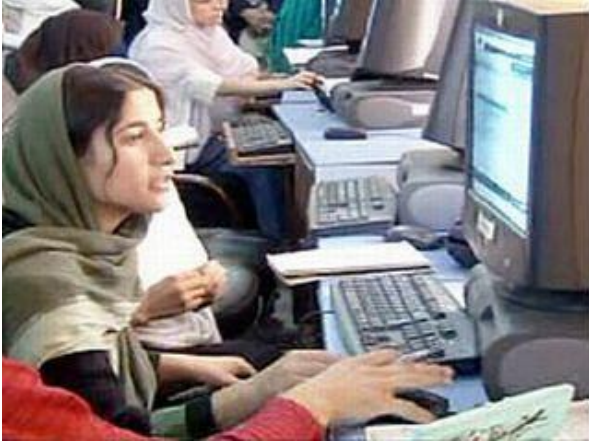
HABAKKUK 2: 16 Onur yerine utanca boğulacaksınız. Şimdi sıra sizde, için de **çıplak**lığınız görülsün. RAB size sağ elindeki ceza dolu kâseden* içirecek. Onurunuz kırılacak, rezil olacaksınız.

EZGİLER EZGİSİ 1: 7 Ey sevgilim, söyle bana, sürünü nerede otlatıyorsun, Öğleyin nerede yatırılıyorsun? Neden arkadaşlarının sürüleri yanında Yüzünü örten bir kadın durumuna düşeyim*fa*?D Not 1:7 Eski çağlarda kadının **örtü**nmesi fahişe olduğunu gösterirdi.

YARATILIŞ KİTABI
örtülüydü.

38: 15 Yahuda onu görünce fahişe sandı. Çünkü yüzü

DÜNYA KADINLARINDA FARKLI GİYİM ŞEKİLLERİ

Kuranda_Hadislerde_Mezheplerde_Dinlerde_Ortunme.pdf